

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИЗМУ"**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 24 "Сфера обслуговування"

Спеціальність: 242 "Туризм"

Освітньо-професійна програма: "Туризм"

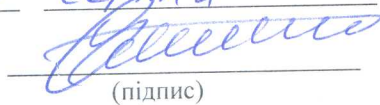
Робоча програма навчальної дисципліни "Організація туризму". – Одеса: ОНУ, 2022. – с.

Розробник: **Яворська Вікторія Володимирівна**, доктор географічних наук, професор, професор кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-географічного факультету.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № 1 від "30" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Олександр ТОПЧИВ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП "Туризм"

(Віталій СИЧ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол № 1 від "2" вересня 2022 р.

Голова НМК

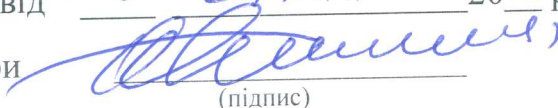

(підпис)

(Віталій СИЧ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № 1 від "30" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Олександр ТОПЧИВ)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 16,5 годин – 495 залікових модулів – 4 змістових модулів – 4	Галузь знань <u>24 "Сфера обслуговування"</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>242 "Туризм"</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u>	<i>Обов'язкова дисципліна</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1,2,3 -й	-й
		<i>Семестр</i>	
		2,3,4,5	-й
		<i>Лекції</i>	
		90 год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		92 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		313 год.	год.
		Форма підсумкового контролю: залік - 2,3,4 сем.; іспит - 5 сем.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни “Організація туризму” – це оволодіння теоретичними знаннями і формування практичних навичок, створення, організації та діяльності туристського підприємства.

Завдання:

- розглянути зміст і функції поняття "туризм", "туристична індустрія", "туристичне підприємство";

- розглянути особливості організації роботи туроператорів, турагентів, підприємств, що надають послуги розміщення, підприємств харчування, транспортних підприємств, санаторно-курортних підприємств, підприємств, що надають екскурсійні послуги, страхових компаній, установ і організацій державної влади та ін., а також володіти знаннями про процеси взаємодії цих підприємств.

- визначити місце та значення туризму у розвитку економіки регіону;

- проаналізувати особливості організації та управління туристичною діяльністю в Україні та світі;

- розглянути теорію і методологію формування та просування якісного туристичного продукту на туристичному ринку;

- розглянути законодавчі аспекти організації туристичної діяльності в Україні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

а) **загальні: К02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; **К05.** Прагнення до збереження навколишнього середовища; **К06.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; **К07.** Здатність працювати в міжнародному контексті; **К09.** Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми;

б) **спеціальні (фахові, предметні): К15.** Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; **К16.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; **К17.** Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; **К18.** Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління; **К20.** Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного); **К21.** Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; **К22.** Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем; **К23.** Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах; **К24.** Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, вміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; **К25.** Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств, інформаційні технології та офісну техніку; **К26.** Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу; **К30.** Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

Очікувані результати навчання.

Програмні результати навчання: ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів. **ПР02.** Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. **ПР06.** Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів. **ПР07.** Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт. **ПР09.** Організовувати

процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки. **ПР10.** Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративноуправлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). **ПР18.** Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях. **ПР21.** Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. **ПР22.** Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- головні положення туризмології і формати турів для різних цільових груп;
- методiku організації туристичної діяльності;
- географію туризму;
- різноманіття видів і форм туризму;
- типи туристичного природокористування;
- сучасні комп'ютерні технології та спеціалізовані програми, що застосовуються в туризмі;
- основні світові організації та критерії сертифікації підприємств в сфері гостинності;
- нормативи щодо ведення туристичної діяльності в Україні.

вміти:

- згідно з чинним законодавством готувати засновницькі документи й реєструвати підприємства з урахуванням особливостей різних організаційно-правових форм господарювання та засновувати об'єднання туроператорів і турагентів з метою кооперування;
- готувати документи до укладання угод з вітчизняними й закордонними постачальниками і споживачами послуг, забезпечувати їх реалізацію та оперативний контроль виконання;
- проводити інструктування підлеглих співробітників і туристів з дотримання правил техніки безпеки;
- забезпечувати виконання правил техніки безпеки туристськими групами й індивідуальними туристами;
- згідно з нормативною документацією забезпечувати контроль якості надаваних послуг;
- використовувати оргтехніку, документально оформлювати управлінські рішення, вести кореспонденцію;
- застосовувати сучасні комп'ютерні технології;
- формувати бази стандартів, технічних умов, відстежувати зміни до них;
- вивчати й застосовувати досвід підприємств, які входять до глобальних готельних та ресторанних ланцюгів;
- визначати вплив факторів зовнішнього середовища на результати діяльності туристського підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність організації туризму. Нормативно-правова база регулювання туристської діяльності.

Тема 1. Характеристика сутності організації туризму.

Сутність поняття "організація". Організація як функція менеджменту. Функції менеджменту: планування, організація, регулювання, координування, стимулювання (мотивація), контроль. Історія та передумови розвитку туризму. Сучасні підходи до визначення туризму. Поняття "турист" та "екскурсант". Стан розвитку туризму в Україні. Показники розвитку організованого туризму. Динаміка туристських потоків.

Тема 2. Класифікація і функції туризму.

Понятійний апарат туризму. Система класифікації туризму. Соціальна, гуманітарна й економічна функції туризму. Туризм як соціально-економічна система. Фактори, що впливають на розвиток туризму: зовнішні та внутрішні, інтенсивні та стримуючі, фактор сезонності.

Тема 3. Міжнародне правове регулювання туристської діяльності.

Мета й основні завдання регулювання туристської діяльності на міжнародному рівні. Міжнародні організації, які координують туристську діяльність, та їх класифікація. Інструменти регулювання міжнародної туристської діяльності - міжнародні декларації та конвенції, міжурядові угоди. Міжнародні документи, що регламентують туристську діяльність. Сутність міжнародних туристських заходів. Міжнародні відносини України у сфері туризму.

Тема 4. Організація державного управління туристською діяльністю в Україні.

Державні органи регулювання туристської діяльності в Україні - основні цілі та завдання державного регулювання. Схема керування туристською діяльністю в Україні. Туристська політика в Україні, її основні положення. Державна програма розвитку туризму в Україні. Основні законодавчі й нормативно-правові акти у сфері туризму, що діють в Україні. Основні важелі впливу держави на туристську діяльність. Туристські формальності: паспортно-візові, митні, валютні, санітарні. Права й обов'язки туристів і екскурсантів.

Тема 5. Договірні відносини в туризмі.

Загальна характеристика договірної роботи. Вимоги до укладання договорів. Договірні відносини між туристськими підприємствами. Договірні відносини між туристськими підприємствами і підприємствами зовнішнього середовища. Договірні відносини між туристськими підприємствами і споживачами туристських послуг. Характеристика договірних документів у галузі туризму.

Тема 6. Ліцензування, стандартизація та сертифікація в туризмі.

Необхідність і цілі ліцензування. Основні визначення з ліцензування. Нормативно-правова база ліцензування. Порядок оформлення ліцензій. Умови ліцензування. Контроль за дотриманням ліцензійних умов. Поняття про стандартизацію і стандарти. Основні міждержавні та національні стандарти, що діють в галузі туризму. Сутність сертифікації. Державна система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок і правила сертифікації послуг в сфері туризму.

Змістовий модуль 2. Екскурсологія.

Тема 7. Сутність, функції, ознаки та класифікація екскурсій

Визначення поняття «екскурсія». Функції та ознаки екскурсії. Класифікація екскурсій. Особливості оглядових та тематичних екскурсій.

Тема 8. Технологія, методика та техніка розробки екскурсії.

Технологія підготовки нової екскурсії. Основні етапи створення екскурсії. Попередня робота над створенням нової екскурсії. Розробка екскурсії. Захист та затвердження екскурсії.

Тема 9. Показ та розповідь в екскурсії: співвідношення між ними.

Показ як основний елемент екскурсії. Методичні прийоми показу. Розповідь в екскурсії: сутність та особливості. Методичні прийоми розповіді. Поєднання показу і розповіді в екскурсії.

Тема 10. Техніка ведення екскурсії.

Організаційні вимоги до техніки проведення екскурсії. Поняття «якість екскурсії». Основні критерії оцінки якості екскурсії.

Тема 11. Професійна майстерність та особистість екскурсовода

Професійна майстерність екскурсовода та її складові. Загальні положення щодо здійснення туристичного супроводу. Особистість екскурсовода (його вміння, навички, мовлення та жести).

Тема 12. Особливості проведення різних видів екскурсій.

Міська оглядова екскурсія. Історична екскурсія та екскурсія на військово-історичну тему. Екскурсія на архітектурно-містобудівну тему. Літературна та мистецтвознавча екскурсії. Природознавча екскурсія. Виробнича екскурсія. Екскурсія в музеї та краєзнавча екскурсія. Заміська екскурсія. Релігійна екскурсія.

Змістовий модуль 3. Туроперейтинг.

Тема 13. Понятійний апарат туроперейтингу

Сутність туроператорської діяльності. Роль та завдання туроператора на туристичному ринку. Види туроператорів за спеціалізацією, територіальним рівнем та формою організації. Основні функції туроператора. Особливості діяльності виїзних, в'їзних та місцевих туроператорів.

Тема 14. Туристичний продукт як предмет діяльності туроператора.

Сутність, особливості та складові туристичного продукту. Туристичний пакет: поняття та основні характеристики. Складові тур-пакету.

Тема 15. Проектування туристичного продукту.

Сутність і послідовність робіт з туроперейтингу. Технологія проектування туристичних послуг. Етапи розробки нового туру. Життєвий цикл туристичного продукту.

Тема 16. Ціноутворення в туризмі

Ціна в комплексі маркетингу туристичного підприємства. Фактори та цілі ціноутворення. Методи ціноутворення в туризмі. Цінові стратегії. Розрахунок вартості турпродукту.

Тема 17. Організація співпраці туроператора з постачальниками та діловими партнерами.

Критерії оцінки та відбору туроператором ділових партнерів та постачальників. Особливості співпраці туроператора з транспортними компаніями. Організація співпраці туроператора з закладами розміщення та харчування туристів. Організація співпраці туроператора з екскурсійними бюро, музеями та іншими соціально-культурними закладами. Організація співпраці туроператора зі страховими компаніями. Особливості співпраці туроператора з приймаючими туристичними компаніями. Організація співпраці туроператора з туристичними агенціями.

Тема 18. Організація діяльності з обслуговування туристів.

Організація обслуговування туристів у готельних закладах. Організація обслуговування туристів у закладах харчування. Організація транспортного та екскурсійного обслуговування туристів. Організація обслуговування клієнтів туристичними підприємствами.

Тема 19. Управління якістю комплексного туристичного обслуговування.

Мета, цілі та завдання управління якістю туристичних послуг. Критерії оцінки якості комплексного туристичного продукту. Формування системи управління якістю на туристичному підприємстві.

Тема 20. Рецептний туроперейтинг

Поняття і зміст рецептного туроперейтингу. Диференціація пропозицій рецептних туроператорів. Формування взаємовідносин з продуцентами туристичних послуг. Формування каталогу пропозицій рецептного туроператора.

Тема 21. Ініціативний туроперейтинг.

Поняття і зміст ініціативного туроперейтингу. Оцінка туристичного ринку країни-партнера. Туристичний пакет як форма продажу турпродукту. Формування каталогу пропозицій ініціативного туроператора.

Тема 22. Середовище міжнародного туроперейтингу та тенденції його розвитку.

Сучасний стан розвитку міжнародного туризму. Україна на світовому ринку туристичних послуг. Привабливість України на міжнародному туристичному ринку. Український туристичний імідж.

Змістовий модуль 4. Особливості функціонування туристських підприємств в умовах глобалізації суспільства

Тема 23. Діяльність туристських підприємств в умовах конкуренції на ринку туристських послуг.

Сучасний туристський ринок. Особливості його функціонування та перспективи розвитку. Туристський попит і туристська пропозиція, їх особливості. Конкуренція як основний стимул розвитку туристської індустрії. Конкурентні переваги туристських підприємств.

Тема 24. Регіональні туристські ринки та їх стисла характеристика.

Характерні особливості туристських ринків різних регіонів світу. Сучасний підхід до формування туристських регіонів світу. Загальна характеристика туристських регіонів світу.

Тема 25. Інтеграційні процеси в керуванні підприємствами і організаціями туристської індустрії.

Основні напрямки підвищення конкурентоспроможності підприємств туристської індустрії. Особливості інтеграційних процесів в керуванні суб'єктами туристської індустрії. Основні положення концепції корпоративних туристських продуктів. Об'єднання туроператорів і турагентів. Об'єднання туристів. Цілі та завдання основних світових і регіональних туристських об'єднань та організацій. Характеристика існуючих туристських об'єднань в Україні.

Тема 26. Глобалізація сучасного світу та проблеми міжнародного туризму.

Глобалізація і міжнародний туризм як суспільне явище. Взаємозв'язок глобалізації та міжнародного туризму. Вплив політичних чинників на розвиток міжнародного туризму. Становлення загальнодоступного міжнародного туризму. Глобалізація економіки і вибір нових організаційних форм керування суб'єктами індустрії туризму.

Тема 27. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток туристської індустрії.

Поняття про науково-технічний прогрес. Характеристика основних напрямів науково-технічного прогресу. Відмінність понять “ науково-технічний прогрес” і “науково-технічна революція”. Етапи розвитку науково-технічного прогресу. Вплив науково-технічного прогресу на розподіл і кооперування праці. Системність у роботі й комплексність в обслуговуванні – основні складові успішної роботи туристського підприємства. Комп'ютеризація туристського бізнесу – необхідна умова взаємодії туристського підприємства із зовнішнім середовищем.

Тема 28. Застосування інформаційних технологій в туризмі – засіб підвищення ефективності роботи туристських підприємств.

Сутність основних понять інформаційних технологій. Характеристика основних напрямків автоматизації роботи туристських підприємств. Програмне забезпечення туристських подорожей. Інтернет/інтранет – технології в туризмі. Основні фактори підвищення ефективності роботи туристських підприємств при застосуванні інформаційних технологій. Переваги й недоліки інформаційних технологій, що використовуються в туризмі. Класифікація технічних засобів інформаційних технологій, що використовуються туристськими підприємствами. Організація роботи туристських підприємств з всесвітньою мережею Інтернет. Характеристика автоматизованих міжнародних систем бронювання.

Тема 29. Геоінформаційні технології в туризмі.

Спеціалізовані і базові ГІС. Створення карт та атласів для забезпечення розвитку туристичного бізнесу, залучення інвестицій в туризм і планування туристської справи. Інтернет-ресурси, які можна використати під час планування туру: Google Планета Земля, Інтернет-ресурс SAS.Планета, картографічних online-сервісів (Карты Google, Яндекс.Карты, Карты Bing, Карты Yahoo!, NASA, Navitel, eAtlas, WikiMapia, Gurtam та інші).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	с. р.		л	п/с	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Сутність організації туризму. Нормативно-правова база регулювання туристської діяльності.										
Тема 1. Характеристика сутності організації туризму	10	2	2		6					
Тема 2. Класифікація і функції туризму	10	2	2		6					
Тема 3. Міжнародне	10	2	2		6					

правове регулювання туристської діяльності										
Тема 4. Організація державного управління туристською діяльністю в Україні.	10	2	2		6					
Тема 5. Договірні відносини в туризмі.	10	2	2		6					
Тема 6. Ліцензування, стандартизація та сертифікація в туризмі.	10	2	2		6					
Всього за ЗМ 1	60	12	12		36					
Змістовий модуль 2. Екскурсологія.										
Тема 7. Сутність, функції, ознаки та класифікація екскурсій	15	2	2		11					
Тема 8. Технологія, методика та техніка розробки екскурсій.	20	4	4		12					
Тема 9. Показ та розповідь в екскурсії: співвідношення між ними.	14	2	2		10					
Тема 10. Техніка ведення екскурсій.	20	4	4		12					
Тема 11. Професійна майстерність та особистість екскурсовода	16	2	2		12					
Тема 12. Особливості проведення різних видів екскурсій.	20	4	4		12					
Всього за ЗМ 2	105	18	18		69					
Змістовий модуль 3. Туроперейтинг.										
Тема 13. Понятійний апарат туроперейтингу	14	2	2		10					
Тема 14. Туристичний продукт як предмет діяльності туроператора.	14	2	2		10					
Тема 15. Проектування туристичного продукту.	20	4	4		12					
Тема 16. Ціноутворення в туризмі	20	4	4		12					
Тема 17. Організація співпраці туроператора з постачальниками та діловими партнерами.	18	2	4		12					
Тема 18. Організація діяльності з обслуговування	20	4	4		12					

туристів.										
Тема 19. Управління якістю комплексного туристичного обслуговування.	20	4	4		12					
Тема 20. Рецептивний туropolерейтинг	18	4	4		10					
Тема 21. Ініціативний туropolерейтинг.	18	4	4		10					
Тема 22. Середовище міжнародного туropolерейтингу та тенденції його розвитку.	18	4	4		10					
Всього за ЗМ 3	180	34	36		110					
Змістовний модуль 4. <u>Особливості функціонування туристських підприємств в умовах глобалізації суспільства</u>										
Тема 23. Діяльність туристських підприємств в умовах конкуренції на ринку туристських послуг.	18	2	2		14					
Тема 24. Регіональні туристські ринки та їх стисла характеристика.	22	4	4		14					
Тема 25. Інтеграційні процеси в керуванні підприємствами і організаціями туристської індустрії.	22	4	4		14					
Тема 26. Глобалізація сучасного світу та проблеми міжнародного туризму.	22	4	4		14					
Тема 27. Вплив науково-технічного прогресу на розвиток туристської індустрії.	22	4	4		14					
Тема 28. Застосування інформаційних технологій в туризмі – засіб підвищення ефективності роботи туристських підприємств.	22	4	4		14					
Тема 29. Геоінформаційні технології в туризмі.	22	4	4		14					
Всього за ЗМ 4	150	26	26		98					
Усього годин	495	90	92		313					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Сутність організації туризму. Нормативно-правова база регулювання туристської діяльності.	12
1.	Історія виникнення терміну туризм. Характеристика визначень туризму. Організація туризму як необхідна вимога суспільства на сучасному етапі розвитку.	2
2.	Туризм як соціально-економічне явище ХХІ сторіччя. Значення туризму для розвитку економіки України. Передумови розвитку туризму. Класифікація туризму та стисла характеристика класифікаційних груп. Сутність основних функцій туризму. Перспективи розвитку туризму в Україні.	2
3.	Роль міжнародних організацій в регулюванні туристської діяльності. Види, цілі й завдання міжнародних туристських організацій. Сутність міжнародних туристських заходів. Інструменти регулювання міжнародної туристської діяльності.	2
4.	Сутність туристської політики в Україні. Основні інструменти її реалізації. Основні цілі та завдання органів державного регулювання туристської діяльності в Україні.	2
5.	Характеристика договірних документів у галузі туризму.	2
6.	Сутність ліцензування діяльності підприємств у галузі туризму. Характеристика документів, що оформляються при ліцензуванні туристської діяльності. Характеристика державної системи сертифікації УкрСЕПРО. Характеристика схем сертифікації.	2
	<u>Змістовий модуль 2. Екскурсологія.</u>	18
7.	Перспективи розвитку екскурсійного обслуговування в Україні. Сутність екскурсійної роботи.	2
8.	Попередня робота над створенням нової екскурсії. Картка об'єкта показу. Вимоги до екскурсійних маршрутів. Характеристика документів, що оформляються при проведенні екскурсій. Порядок проведення екскурсій.	4
9.	Показ як основний елемент екскурсії. Методичні прийоми показу. Розповідь в екскурсії: сутність та особливості. Методичні прийоми розповіді. Поєднання показу і розповіді в екскурсії.	2
10.	Організаційні вимоги до техніки проведення екскурсії. Поняття «якість екскурсії». Основні критерії оцінки якості екскурсії. Критерії оцінки якості екскурсії.	2
11.	Організаційні структури керування в установах, що здійснюють екскурсійне обслуговування. Загальні положення щодо здійснення туристичного супроводу. Складові професійної майстерності екскурсовода. Ораторське мистецтво. Отримання дозволу на здійснення туристичного супроводу.	2
12.	Принципи складання маршрутів різних типів екскурсій. Особливості відбору матеріалів під час підготовки до проведення екскурсій різних типів.	2
	Змістовий модуль 3. Туроперейтинг	36
13.	Визначення поняття «туроперейтинг». Туроператори та турагенти, вимоги до них. Класифікація учасників відносин, що виникають при здійсненні туристичної діяльності. Класифікація туроператорів за спеціалізацією та залежно від активності співпраці виїзних туроператорів й авіакомпаній.	2

14.	Визначення поняття «туристичний продукт». Особливості турпродукту. Складові туристичного продукту. Тур-пакет: поняття та основні характеристики. Складові тур-пакета. Класифікація туристичних маршрутів за різними ознаками. Особливості різних типів турів.	2
15.	Послідовність робіт туроператора. Проектування туристичних послуг. Створення нового турпродукту. Характеристика основних етапів проектування і формування турпродуктів. Характеристика заходів з просування турпродуктів. Характеристика засобів реалізації турпродуктів. Етапи життєвого циклу турпродукту.	4
16.	Рівні ціноутворення турпідприємств. Найважливіші фактори ціноутворення. Методи ціноутворення в туризмі. Цінові стратегії. Розрахунок вартості турпродукту.	4
17.	Критерії оцінки та відбору туроператором ділових партнерів та постачальників. Особливості співпраці туроператора з транспортними компаніями, закладами розміщення, закладами харчування, соціально-культурними закладами. Схеми співпраці туроператора з іноземним партнером, туристичними агенціями.	4
18.	Організація обслуговування туристів у готельних закладах. Етапи технологічного циклу готельного обслуговування. Загальна характеристика послуг харчування в туризмі. Організація транспортного та екскурсійного обслуговування туристів. Організація обслуговування клієнтів туристичними підприємствами	4
19.	Загальні вимоги до процесу обслуговування. Триєдине поняття якості. Управління якістю туристичних послуг. Параметри якості та споживчої цінності комплексного туристичного обслуговування. Система управління якістю на туристичному підприємстві.	4
20.	Поняття і зміст рецептивного туроперейтингу. Пропозиції та каталог пропозицій. 4. Туристичні ресурси рецептивного туропейтингу в Україні.	4
21.	Поняття і зміст ініціативного туроперейтингу. Методика вивчення туристичного ринку країни-партнера.	4
22.	Привабливість України на міжнародному туристичному ринку. Український туристичний імідж. Конкурентоспроможність, індекс.	4
	Змістовий модуль 4. <u>Особливості функціонування туристських підприємств в умовах глобалізації суспільства</u>	26
23.	Вимірювання індексу конкурентоспроможності туристичного сектора країн світу. Ринкова кон'юнктура. Типи конкуренції.	2
24.	Характеристика туристичних регіонів світу. Характеристика країн-лідерів туристичного сектору.	4
25.	Мережева структура в сфері обслуговування: готельні мережі, ресторани мережі.	4
26.	Вплив політичних та санітарно-епідеміологічних факторів на розвиток туристичного сектору.	4
27.	Вплив науково-технічного прогресу на розвиток туристської індустрії.	4
28.	Визначення інформаційних технологій, сучасний стан їх розвитку. Використання інформаційних технологій в діяльності туристських підприємств.	4
29.	Розробка ГІС-пакетів для закладів розміщення. Розробка ГІС-пакетів для закладів харчування	4
	Разом	313

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не заплановані

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не заплановані

8. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість годин
1.	Особливості туризму як об'єкту керування. Переваги організованого туризму і перспективи його розвитку. Визначення туризму за законодавством України. (конспект першоджерел)	6
2.	Характеристика туристських ресурсів України. Особливості туристської діяльності в Україні.	6
3.	Ознайомлення з визначеннями основних термінів у різних першоджерелах. (конспект першоджерел). Класифікація туризму за законодавством України. (конспект першоджерел).	6
4.	Вивчення основних міжнародних актів, що регламентують туристську діяльність. Вивчення основних нормативно-правових документів, що діють в Україні в галузі туризму.	6
5.	Виконання контрольної роботи «Міжнародна і національна нормативно-правова база туристської діяльності». Основні положення Державної програми розвитку туризму на 2002 – 2010 роки (конспект першоджерел)	6
6.	Конспектування основних положень нормативно-правових документів з туристської діяльності в Україні. Вивчення законодавчої бази, що регламентує туристські формальності.	6
	Разом за змістовним модулем 1	36
7.	Вивчення основних положень Господарського кодексу України (конспект першоджерела). Характеристика основних цілей створення і функціонування туристських підприємств.	11
8.	Перспективи розвитку туристських підприємств в Україні. Переваги й недоліки різних організаційно-правових форм підприємств.	12
9.	Порівняльний аналіз різних типів організаційних структур керування підприємством Характеристика засновницьких документів для туристських підприємств.	10
10.	Характеристика офісу й персоналу туристського підприємства. Основні принципи розробки напрямів туристських подорожей і формування програм обслуговування Основні цілі й завдання участі туристських підприємств у виставках.	12
11.	Основні етапи планування роботи туристського підприємства. Організація рекламної діяльності туристського підприємства.	12
12.	Основні принципи організації праці на туристському підприємстві. Організація фінансово-економічної роботи на туристському підприємстві	12
	Разом за змістовним модулем 2	69
13.	Види туроператорів за спеціалізацією, територіальним рівнем та формою організації. Вивчення закону України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності”(конспект першоджерела).	10
14.	Туристичний пакет: поняття та основні характеристики. Вивчення документа “Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності” (конспект першоджерела).	10
15.	Етапи розробки нового туру Вивчення документа “Порядок контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з організації іноземного, внутрішнього, зарубіжного туризму, екскурсійної діяльності” (конспект	12

	першоджерела).	
16.	Фактори та цілі ціноутворення Вивчення ДСТУ 2462-94. Сертифікація. Основні поняття. Терміни та визначення.. (конспект першоджерела).	12
17.	Організація обслуговування туристів у готельних закладах. Організація обслуговування туристів у закладах харчування Критерії оцінки та відбору туроператором ділових партнерів та постачальників Вивчення ДСТУ 3413 – 96 Система сертифікації УкрСЕПРО. Порядок проведення сертифікації продукції. (конспект першоджерела).	12
18.	Критерії оцінки якості комплексного туристичного продукту. Вивчення наказу Державного стандарту України №37 від 27.01. 1999 р. “Правила обов’язкової сертифікації готельних послуг” (конспект першоджерела).	12
19.	Вивчення наказу Державного стандарту України №37 від 27.01. 1999 р. “Правила обов’язкової сертифікації послуг харчування” (конспект першоджерела).	12
20.	Поняття і зміст рецептивного туроперейтингу. Формування каталогу пропозицій рецептивного туроператора.	10
21.	Поняття і зміст ініціативного туроперейтингу. Формування каталогу пропозицій ініціативного туроператора	10
22.	Україна на світовому ринку туристичних послуг. Привабливість України	10
	Разом за змістовним модулем 3	110
23.	Конкуренція як основний стимул розвитку туристської індустрії. Конкурентні переваги туристських підприємств	14
24.	Сучасний підхід до формування туристських регіонів світу. Загальна характеристика туристських регіонів світу.	14
25.	Основні положення концепції корпоративних туристських продуктів. Об’єднання туроператорів і турагентів. Об’єднання туристів	14
26.	Взаємозв’язок глобалізації та міжнародного туризму. Становлення загальнодоступного міжнародного туризму.	14
27.	Вплив науково-технічного прогресу на розподіл і кооперування праці. Системність у роботі й комплексність в обслуговуванні – основні складові успішної роботи туристського підприємства	14
28.	Характеристика основних напрямків автоматизації роботи туристських підприємств. Програмне забезпечення туристських подорожей.	14
29.	Спеціалізовані і базові ГІС. Створення карт та атласів для забезпечення розвитку туристичного бізнесу, залучення інвестицій в туризм і планування туристської справи.	14
	Разом за змістовним модулем 4	98
	Разом	313

На 3-му курсі (у п'ятому семестрі) окремо оцінюються виконання і захист курсової роботи за шкалою ECTS. Дана оцінка виставляється в окрему відомість. Визначені підсумкові оцінки за модулі виставляються у заліково-екзаменаційні відомості за шкалою ECTS і національною шкалою.

Теми для курсових робіт

1. Місце і роль організації туризму в системі менеджменту туризму в сучасних умовах.
2. Вплив розвитку туризму на економіку країни.
3. Історія виникнення туризму та його визначення на різних етапах розвитку.
4. Фактори, що впливають на розвиток туризму в Україні.
5. Характеристика стану та перспективи розвитку виїзного туризму в Україні.
6. Характеристика стану й перспективи розвитку в'їзного туризму в Україні.
7. Характеристика стану й перспективи розвитку внутрішнього туризму в Україні.

8. Привабливість туристських ресурсів України для розвитку міжнародного туризму.
9. Визначення пріоритетних напрямків розвитку туризму в Україні.
10. Роль і завдання всесвітніх туристських об'єднань і організацій загального характеру в розвитку світового туризму.
11. Роль і завдання всесвітніх туристських об'єднань і організацій галузевого характеру в розвитку світового туризму.
12. Роль і завдання регіональних туристських об'єднань і організацій загального характеру в розвитку туризму.
13. Роль і завдання регіональних туристських об'єднань і організацій галузевого характеру в розвитку туризму.
14. Спеціалізовані туристські об'єднання і організації. Їх роль і завдання у розвитку туризму.
15. Особливі туристські об'єднання і організації. Їх роль і завдання у розвитку туризму.
16. Українські туристські об'єднання і організації. Мета їх створення і функціонування.
17. Основні завдання державного регулювання туризму в Україні.
18. Порівняння туристських формальностей при організації виїзного туризму до різних країн світу.
19. Шенгенська угода та її значення для туризму.
20. Місце і значення туристських підприємств в економіці України.
21. Характеристика стану й перспективи розвитку туристських підприємств в Україні.
22. Мотиви вибору турфірми потенційним споживачем турпродукту.
23. Характеристика процесу спілкування з потенційним клієнтом тур фірми.
24. Соціально-психологічні особливості туристської діяльності.
25. Інтер'єр офісу туристського підприємства та його вплив на роботу з клієнтом.
26. Вплив кваліфікації персоналу на результати роботи турфірми.
27. Фактори, що впливають на прийняття рішення клієнтом турфірми.
28. Вплив рекламної діяльності на результати роботи туристського підприємства.
29. Значення виставок для розвитку туризму.
30. Стан та тенденції розвитку виставкової діяльності в галузі туризму в Україні.
31. Значення ліцензування для розвитку нових партнерських відносин у сфері туризму.
32. Сучасний стан і тенденції розвитку сертифікації туристських послуг в Україні
33. Характеристика стану стандартизації туристських послуг в різних країнах світу.
34. Сучасні підходи до проектування турпродуктів.
35. Характеристика засобів просування турів на ринку туристських послуг.
36. Каталог туроператора як основний носій інформації для просування туристського продукту.
37. Формування збутової мережі.
38. Становлення і тенденції розвитку індустрії туризму.
39. Проблеми визначення якості туристського продукту та шляхи їх розв'язання.
40. Характеристика сучасних підходів до керування якістю турпродукту.
41. Стан і тенденції розвитку туристського ринку в Україні.
42. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Європейського регіону.
43. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Американського регіону.
44. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Південно-Азіатського регіону
45. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Азіатсько-Тихоокеанського регіону.
46. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Близько-Східного регіону.
47. Характерні особливості й тенденції розвитку туристського ринку Африканського

регіону.

48. Стан і тенденції розвитку конкуренції на туристському ринку України.

49. Основні напрямки удосконалення роботи туристських підприємств на базі впровадження досягнень науково-технічного прогресу.

50. Сучасний стан і перспективи розвитку страхування в туризмі.

51. Порівняння вимог до страхування туристів у різних країнах світу.

52. Аналіз факторів, що визначають ефективність страхування в туризмі.

53. Взаємозв'язок розвитку транспортної системи країни і розвитку туризму.

54. Характеристика найпотужніших готельних ланцюгів світу.

55. Характеристика проблем розвитку готельного господарства та шляхів їх подолання.

56. Характеристика найпотужніших ресторанних ланцюгів світу.

57. Характерні особливості національної кухні різних країн світу.

58. Стан і перспективи розвитку екскурсійної діяльності в Україні.

59. Аналіз потенційних можливостей санаторно-курортного комплексу України.

Ефективність використання Інтернет технологій в туризмі.

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням наочних засобів, презентації, самостійна робота, розрахункове домашнє завдання, практичні завдання, опрацювання нового матеріалу, самостійне опрацювання нового матеріалу, в т.ч. із застосуванням Інтернет-ресурсів.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточне контрольне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань; підсумковий контроль - іспит. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

Змістовий модуль 1. Сутність організації туризму. Нормативно-правова база регулювання туристської діяльності.

1. Назвіть функції менеджменту.
2. Що означає слово організація як функція менеджменту?
3. Як виник термін туризм?
4. Які основні особливості туризму як об'єкта керування?
5. Дайте визначення туризму, яке встановлено Всесвітньою туристською організацією.
6. Наведіть статистичне визначення туризму.
7. Дайте визначення туризму згідно із Законом України "Про туризм"

8. Яке значення має туризм для економіки країни?
9. Які переваги має організований туризм?
10. Наведіть визначення понять турист, туристська діяльність, туристські ресурси, рекреаційні системи.
11. У чому різниця між туристом та екскурсантом?
12. Яку роль відіграє класифікація туризму? На підставі яких критеріїв здійснюється диференціація туризму за видами?
13. Наведіть класифікацію туризму за різними ознаками, дайте стислу характеристику класифікаційних груп.
14. У чому полягає соціальна, гуманітарна та економічна функції туризму?
15. Які негативні наслідки розвитку туризму?
16. Дайте визначення туризму як соціально-економічної системи.
17. Назвіть фактори, що впливають на розвиток туризму.
18. Які особливості має туристська діяльність в Україні?
19. Які перспективи розвитку туризму в Україні?
20. Чому необхідно регулювати туристську діяльність на міжнародному рівні?
21. Наведіть класифікацію міжнародних туристських організацій та об'єднань.
22. Вкажіть керівні органи Всесвітньої туристської організації та назвіть їх функції.
23. Які переваги дає країнам членство у UNWTO?
24. Назвіть регіональні міжнародні туристські організації.
25. Які спеціалізовані туристські організації та об'єднання Ви знаєте? У чому полягає їх діяльність?
26. Які міжнародні акти регулюють туристську діяльність?
27. Які основні нормативно-правові акти регулюють туристську діяльність в Україні?
28. Яка основна мета державного регулювання туристською діяльністю?
29. Назвіть головні принципи державного регулювання туристської діяльності.
30. Які концептуальні завдання державного регулювання туристського бізнесу на сучасному етапі розвитку економіки?
31. Назвіть органи державного керування туристською діяльністю в Україні.
32. Що відноситься до інструментів державного регулювання туристської діяльності?
33. Що відноситься до туристських формальностей?
34. Які міжнародні документи регламентують туристські формальності?
35. У чому полягає роль туристського підприємства при дотриманні туристських формальностей?
36. Розкрийте сутність паспортно-візових формальностей.
37. Як пов'язані запрошення і віза?
38. Які фактори обмежують одержання візи?
39. В яких випадках можливо оформлення групової візи?
40. У чому особливість шенгенських віз?
41. У чому полягає сутність митних формальностей?
42. Які документи необхідно мати туристу при проходженні митного контролю?
43. З якою метою здійснюється валютний контроль?
44. Яке місце і роль санітарних(медичних) формальностей у розвитку міжнародного туризму?

Змістовий модуль 2. Екскурсологія.

1. Яка мета створення і функціонування підприємств?
2. Яке місце в економічній системі сучасного суспільства підприємство?
3. Наведіть класифікацію підприємств за різними критеріями.
4. Які елементи входять до зовнішнього середовища підприємства, як вони впливають на його діяльність?
5. Які елементи входять до внутрішнього середовища підприємства, як вони впливають на його діяльність?
6. Назвіть основні види діяльності підприємств.

7. Вкажіть характерні особливості туристських підприємств.
8. Які основні принципи діяльності туристських підприємств?
9. Що відноситься до ресурсного забезпечення діяльності туристського підприємства?
10. Які існують організаційні форми туристських підприємств?
11. Які фактори визначають вибір організаційно-правової форми діяльності туристського підприємства?
12. Що відноситься до засновницьких документів туристського підприємства?
13. З чого складається процедура створення туристського підприємства?
14. Хто може бути засновником туристського підприємства?
15. Дайте характеристику організаційних структур керування, що застосовуються на туристських підприємствах?
16. Назвіть основні вимоги до офісу туристського підприємства.
17. Які основні вимоги ставляться до персоналу туристських підприємств?
18. В яких випадках ліквідується туристське підприємство?
19. Який порядок ліквідації туристського підприємства?
20. Які типи підприємств існують у сфері туризму?
21. Назвіть основні завдання туроператорів.
22. Які основні функції притаманні турагентам?
23. Розкрийте сутність поняття технологія.
24. Що таке технологічний процес?
25. Які етапи створення нового турпродукту?
26. Які вимоги висувають до процесу обслуговування туристів?
27. Які фактори визначають рівень обслуговування клієнтів?
28. Які фактори впливають на рівень обслуговування клієнтів при купівлі туру?
29. Назвіть основні проблеми організації спеціалізованих видів туризму.
30. Яке значення для розвитку туризму мають виставки і ярмарки?
31. Яка різниця між виставками і ярмарками?
32. Які основні правила організації і проведення заходів виставочної індустрії?
33. Які існують методи планування роботи підприємства?
34. У чому полягає специфіка маркетингу послуг туризму?
35. Які основні напрямки рекламної діяльності застосовуються туристськими підприємствами?
36. Назвіть основні методи керування персоналом, що застосовуються на туристських підприємствах.
37. Назвіть основні принципи організації праці на туристських підприємствах.
38. Як проводиться організація розрахунків з клієнтами туристської фірми?
39. За якими основними показниками оцінюється діяльність туристського підприємства?

Змістовий модуль 3. Державне регулювання діяльності туристських підприємств.

Туристський продукт. Особливості функціонування туристських підприємств

1. Яка основна мета проведення ліцензування діяльності туристського підприємства?
2. Яка різниця між ліцензіатом і здобувачем ліцензії?
3. Які види діяльності у сфері туризму підлягають ліцензуванню в Україні?
4. Які органи державної влади в Україні проводять ліцензування у сфері туризму?
5. Вказати основні законодавчі документи, що регламентують проведення ліцензування в Україні?
6. Який порядок оформлення ліцензії на туристську діяльність?
7. Вказати основні умови ліцензування туристської діяльності.
8. Назвати випадки, в яких може бути відмовлено у видачі ліцензії туристському підприємству?
9. В яких випадках ліцензія переоформляється?
10. В яких випадках видається дублікат ліцензії?
11. Яка періодичність проведення планових перевірок дотримання ліцензійних умов?
12. Які основні права й обов'язки комісії з перевірки за дотриманням ліцензійних умов

здійснення туристської діяльності?

13. Який порядок оскарження висновків комісії за дотриманням ліцензійних умов здійснення туристської діяльності?
14. Яка основна мета сертифікації в туризмі?
15. Які існують види сертифікації в туризмі?
16. Назвіть основні правила сертифікації послуг у сфері туризму.
17. В яких випадках проводиться обов'язкова сертифікація?
18. Яка мета проведення додаткової сертифікації?
19. Яку інформацію містить сертифікат відповідності послуг у сфері туризму?
20. Які основні завдання державної системи сертифікації УкрСЕПРО?
21. Які організації входять до державної системи сертифікації УкрСЕПРО?
22. Як здійснюється контроль відповідності якості послуг у сфері туризму?
23. У чому полягає сутність стандартизації?
24. Які основні цілі та завдання стандартизації в сфері туризму?
25. Наведіть визначення об'єкта, предмета, області і рівня стандартизації.
26. Які основні завдання міжнародних органів стандартизації?
27. Назвіть провідні міжнародні організації із стандартизації.
28. Які організації входять до національної системи стандартизації?
29. Які основні стандарти України діють в галузі туризму?
30. Як здійснюється контроль за дотриманням стандартів у сфері туризму в Україні?
31. Які перспективи розвитку стандартизації у сфері туризму в Україні?
32. Наведіть визначення туристського продукту.
33. Що відноситься до характерних туристських послуг?
34. Що відноситься до супутніх туристських послуг?
35. Яка різниця між основними і додатковими туристськими послугами?
36. Що таке туropolерейтинг?
37. Які властивості має туристський продукт?
38. Які вимоги ставляться до туристського продукту в сучасних умовах?
39. Які етапи включає проектування турпродукту?
40. Які роботи виконують на стадії формування турпродукту?
41. В яких напрямках здійснюється просування турпродукту на ринку туристських послуг?
42. Дайте характеристику каналам розподілу туристського продукту.
43. Які існують засоби реалізації туристського продукту?
44. Як здійснюється стимулювання продажу туристського продукту?
45. Дайте визначення туристської індустрії.
46. Назвіть складові елементи туристської індустрії.
47. Назвіть функції туropolераторів як суб'єктів туристської індустрії.
48. У чому полягає сутність концепції генералізації туристського продукту?
49. Назвіть стадії життєвого циклу туристського продукту.
50. У чому полягають проблеми визначення якості туристського продукту?
51. Які основні принципи керування якістю туристського продукту?
52. Які існують інструменти керування якістю туристського продукту?

Змістовний модуль 4. Особливості функціонування туристських підприємств

1. Дайте визначення туристського ринку.
2. Які основні особливості функціонування туристського ринку?
3. Які перспективи розвитку туристського ринку?
4. Назвіть характерні особливості туристських ринків різних регіонів світу.
5. Дайте визначення туристського попиту та туристської пропозиції.
6. Які особливості мають туристський попит та туристська пропозиція?
7. Дайте визначення конкуренції.
8. Які конкурентні переваги мають туристські підприємства?
9. Які фактори впливають на зростання конкуренції на туристському ринку?

10. Які заходи необхідно вживати для підвищення конкурентоспроможності туристських підприємств?
11. Чому якість туристського продукту є основою підвищення конкурентоспроможності туристського підприємства?
12. Які існують основні напрямки підвищення конкурентоспроможності підприємств туристської індустрії?
13. Назвіть нові організаційні форми керування суб'єктами туристської індустрії в умовах глобалізації економіки.
14. Вкажіть основні особливості інтеграційних процесів у керуванні роботою підприємств та організацій туристської індустрії
15. Дайте визначення громадської організації.
16. З якою метою утворюються об'єднання туроператорів і турагентів.
17. Назвіть основні положення концепції корпоративних туристських продуктів.
18. Що таке договір?
19. Дайте класифікацію договорів.
20. Які умови договорів є суттєвими?
21. Яку роль в договорі відіграють звичайні й випадкові умови?
22. Чому правильно укладені договори мають важливе значення для досягнення високого рівня якості туристського обслуговування?
23. Яку попередню роботу і чому необхідно провести туристському підприємству перед укладанням договору(контракту)?
24. Які нормативно-правові документи регламентують договірні відносини в туризмі на міжнародному й національному рівнях?
25. Які умови повинні містити договори між ініціативним і рецептивним туроператорами?
26. Які існують моделі правовідносин між туроператором і турагентом?
27. Що відноситься до суттєвих умов типового договору надання туристських послуг?
28. У чому полягає специфіка укладання договорів з готелем, автотранспортним підприємством, залізницею, авіакомпанією, підприємством харчування то що?
29. Дайте визначення науково-технічного прогресу.
30. Назвіть етапи розвитку науково-технічного прогресу.
31. У чому різниця між науково-технічним прогресом і науково-технічною революцією?
32. Як впливає науково-технічний прогрес на організацію праці в туристських підприємствах?
33. Чому в сучасних умовах необхідна комп'ютеризація керування туристською діяльністю?
34. Розкрийте сутність інформаційних технологій.
35. Назвіть основні напрямки автоматизації роботи туристських підприємств.
36. Які основні фактори підвищення ефективності роботи туристських підприємств при застосуванні інформаційних технологій?
37. Які основні переваги використання інформаційних технологій в туризмі?
38. Які основні недоліки використання інформаційних технологій в туризмі?
39. Як класифікуються технічні засоби, що використовуються при обробці інформації на туристських підприємствах?
40. Яке програмне забезпечення необхідно мати туристській фірмі?
41. У чому полягає сутність застосування Інтернет технологій?
42. Які основні можливості для туристського бізнесу надає Інтернет?
43. Що необхідно для підключення туристського підприємства до мережі Інтернет?
44. Яка основна мета використання автоматизованих міжнародних систем бронювання?
45. Розкрийте сутність реалізації товарів і послуг в режимі онлайн.
46. Особливості спеціалізованих і базових ГІС.
47. Назвіть завдання, які вирішують ГІС
48. Назвіть Інтернет-ресурси, які можна використати під час планування туру.
49. ГІС та супутникові системи.
50. Муніципальні ГІС.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів на практичних заняттях

Поточний контроль						Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Поточний контроль						Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль №2							
T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
10	10	10	10	10	10		

Поточний контроль										Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовий модуль № 3											
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Поточний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №4								
T23	T24	T25	T26	T27	T28	T29	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	дуже добре	
75-84	C	добре	
70-74	D	задовільно	
60-69	E	допустимо	
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма та силабус навчальної дисципліни; опорні конспекти лекцій; мультимедійні презентації; плани практичних занять; навчально-методичні матеріали та питання для поточного і підсумкового контролю; ілюстративні матеріали (карти, схеми, рисунки).

14. Рекомендована література

Основна

1. Безуглий В.В., Костащук І.І., Яворська В.В. Географія всесвітньої спадщини (туристичні атракції). Дніпро: ЛІРА, 2021. 528 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці, 2003. 300 с.
3. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності. Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2015. –272 с.
4. Любіцева О. О. Методика розробки турів : навчальний посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 104 с.
5. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. К. : Альтерпрес, 2003.
6. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес : теорія та практика. Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури. 2007. 424 с.
7. Мелконян Д. В., Яворська В. В. Статистика в туризмі : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 195 с.
8. Писаревський І. М., Погасій С. О., Покоłodна М. М. Організація туризму : підручник. Харків: ХНАМГ, 2008. 541 с.
9. Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Основи екологічного туризму: навч. посіб. Одеса: Вид-во "Друк Південь", 2018. 232 с.
10. Сокол Т. Г. Основи туристичної діяльності : підручник. Київ : Грамота, 2006. 264 с.
11. Топчієв О. Г., Коломієць К. В., Сич В. А., Яворська В. В. Структурування рекреаційно-туристичного потенціалу на засадах географічного середовища: Монографія. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А. С., 2020. 332 с.
12. Топчієв О. Г., Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристичний потенціал: напрями систематики і кваліметричної оцінки. Навчальний посібник. Одеса : Бондаренко М.О., 2022. 280 с.
13. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 463 с.
14. Федорченко В. К., Пазенок В. С., Кручек О. А. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму. К. : ВЦ «Академія», 2013. 368 с.

Додаткова

1. Джефінкс Ф. Реклама: Практ. посіб.: Пер. з 4-го англ. вид. К.: Т-во "Знання", КОО, 2001. 456 с.
2. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 224 с.
3. Коломієць К. В., Яворська В. В., Сич В. А.. Територіальна організація туристично-рекреаційної діяльності Українського Причорномор'я. Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2018. 290 с.
4. Машина Н.І. Страхування для туристичних підприємств. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 368 с.
5. Мойсеев В. А. Паблік рїлейшнз. Навч. посібник. К.: Академвидав, 2007. 256 с.
6. Мунін Г.Б., Змієв А.О., Зінов'єв Г.О., Самарцев Є.В., Гаца О.О., Максимець К.П., Роглев Х.Й. Управління сучасним готельним комплексом: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2005. 520 с.
7. Покоłodна М. М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків. нац. ун-т міського гос-ва ім. О. М. Бекетова. Харків, 2017, 180 с.
8. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємства. Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
9. Сало Я.М. Організація обслуговування населення на підприємствах харчування. Ресторанна справа. Довідник офіціанта. Львів: Афіша. 2004. 336 с.

10. Саранча Г.А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 672 с.
11. Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Розвиток наукових підходів до просторової організації рекреації та туризму. Міждисциплінарні інтеграційні процеси у системі географічної та екологічної науки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 7-8 травня, 2019 р.). Тернопіль: СМП "Тайп", 2019. С. 174-179.
12. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Вид-во Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
13. Смолій В. А., Федорченко В. К., Цибух В. І. Енциклопедичний словник-довідник з туризму. К.: Видавничий дім "Слово", 2006. 372 с.
14. Топчієв О. Г., Сич В. А., Яворська В. В. Напрями систематизації рекреаційних благ. Вісник Одеського національного університету. Серія Географічні та геологічні науки. 2020. Том 25. Вип. 2 (37). С. 199-212.
15. Топчієв О. Г., Сич В. А., Яворська В. В., Коломієць К. В. Принципи і методи кваліметричної оцінки рекреаційно-туристичного потенціалу. Вісник Одеського національного університету. Серія: Географічні та геологічні науки. 2022. Том 27. Випуск 1(40). С. 114-129.
16. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С. Планування територій: Навч. посіб. Херсон: Грін, Д.С., 2014. 268 с.
17. Яворська В. В., Коломієць К. В., Сич В. А. Вплив міжнародних транспортних коридорів на розвиток туризму регіону Українського Причорномор'я. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: географічні науки, 2017. Вип. 7. С. 248-253.
18. Яворська В. В., Сич В. А., Коломієць К. В. Рекреаційно-туристична діяльність в сучасній структурній перебудові господарства. Теорія, практика та інновації розвитку туристичної і готельно-ресторанної індустрії: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (Умань, 27-28 травня 2021 р.). Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. С. 158-161.
19. Яворська В.В., Сич В.А., Гевко І.В. Конкурентоспроможність туристської галузі України. Актуальні проблеми розвитку освіти в сфері туризму, фізичної культури та спорту: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф.: (Хмельницький, 5-6 квітня 2022 р.). Хмельницький: ФОП Цюпак А.А., 2022. С. 89-94

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Головне управління статистики в Одеській області <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>
2. Державна служба статистики <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Книги та статті з етнографії <http://etno.uaweb.org/>
4. Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.onu.edu.ua/>
5. Одеська державна наукова бібліотека ім. М.Горького [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ognb.odessa.ua/>
6. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО – Режим доступу : <http://whc.unesco.org/>
7. UNWTO Tourism Highlights, 2017 Edition [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419029>.